

Försvarsdepartementet

via e-post

E-post: fo.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia: fo.ssk@regeringskansliet.se

Dnr: Fö2023/01478

Remissyttrande

Betänkande av Utredningen om nationell samordning av försörjningsberedskapen - *En modell för svensk försörjningsberedskap (SOU 2023:50)*

Bankgirocentralen BGC AB ("Bankgirot") har givits tillfälle att lämna remissyttrande över betänkandet från utredningen om nationell samordning av försörjningsberedskapen. Bankgirots yttrande är i huvudsak begränsat till delar som på ett eller annat sätt bedömts beröra bolagets verksamhet.

Bankgirots synpunkter följer, efter en övergripande kommentar, betänkandets disposition enligt nedan.

Övergripande kommentar

Involvera näringslivet men minska kontaktytorna

Bankgirot är positiv till ambitionen att bygga upp en samordnad försörjningsberedskap och att näringslivet involveras i denna. Bankgirot vill särskilt framföra att myndigheternas arbete med behovs- och försörjningsanalyser bör samordnas i möjligaste mån i syfte att minska antalet kontaktpunkter för de bolag som omfattas. Detta gäller särskilt sektorn *Finansiella tjänster* där ansvarsfördelningen mellan Riksbanken och Finansinspektionen i frågor om beredskap alltjämt är överlappande och otydlig.

Försörjningsanalyserna bör utgå från störst risk

Vidare bör myndigheterna inom det kommande analysarbetet arbeta riskbaserat och prioritera de allvarligaste hoten mot produktionen av samhälls- och totalförsvarsviktig verksamhet. Detta bör prioriteras framför ambitionen att redan från början åstadkomma en analys som är heltäckande för sektorn.

Betalningsområdet bör prioriteras för försörjningsanalys

Bankgirot förordar även att betalningsområdet ska utgöra ett område som prioriteras för fördjupad försörjningsanalys. Området utgör ett exempel på samhällsviktiga funktioner/tjänster som är av betydelse för totalförsvaret och som därtill involverar leverantörer i flera led. Genom att starta med ett sådant komplext område som betalningsområdet bör man kunna dra viktiga lärdomar för fler områden därefter.

9 Försörjningsanalys – överväganden och förslag

Bankgirots synpunkter

9.2.1 - Generellt om försörjningsanalysen (s. 205)

Bankgirot instämmer i att en sammanhållen analys är nödvändig eftersom företag är beroende av varor och tjänster (el, datakommunikation, IT-tjänster) som tillverkas inom andra sektorer än den egna. Bankgirot anser att det dock alltjämt är otydligt hur identifieringen av försörjningsviktiga varor och tjänster ska utföras. De föreskrifter som MSB föreslås få bemyndigande att utfärda (se föreslagna 26 § 2 st. beredskapsförordningen) bör dels innehålla utgångspunkter för värdering av varor och tjänster, dels säkerställa att varor/varugrupper och tjänster klassificeras på ett sätt som kan systematiseras över olika sektorer.

Behovsanalysen ska resultera i slutsatser om volymer och kvalitet (s. 211)

Bankgirot noterar att sådana slutsatser kan vara svåra att dra gällande produktion av tjänster (el, datakommunikation samt IT-system/tjänster).

Tillgångsanalysen omfattar analys av leveransförmågan hos vissa näringsidkare (s. 214)

De "fiktiva störningar" (hotscenarion) som ska användas för analysen blir avgörande för vilka slutsatser man kan dra i analysen. Det är angeläget att dessa utgår från scenarion som verkligen testar företagets totalförsvarsförmåga, tex baserat på FOI typfall.

Det finns särskilda utmaningar för arbetet i beredskapssektorn Finansiella tjänster (s. 232 ff.)

Bankgirot delar utredningens bedömning att det är lämpligt att låta den gällande strukturen för beredskapsmyndigheter ligga till grund för arbetet med försörjningsberedskap. Detta säkerställer att utförda analyser rapporteras och samordnas på sektorsövergripande nivå. Finansinspektionen kommer därmed att göra försörjningsanalyser inom sektorn Finansiella tjänster. Såsom utredningen påtar kommer dock en väsentlig del av analysarbetet behöva utföras av Riksbanken som genom 5 kap. lag (2022:1568) om Sveriges riksbank ansvarar för planering och övningar kopplade till beredskap på betalningsområdet. Bankgirot instämmer i utredningens bedömning att arbetsfördelningen och samordningen mellan Riksbankens respektive Finansinspektionens på beredskapsområdet är i behov av förtydliganden.

Därtill behövs även samordning med Försäkringskassan, såsom sektorsansvarig myndighet för Ekonomisk säkerhet.

Samordningen mellan myndigheterna är viktig för att minska risken för att företag i sektorn i onödan ska behöva rapportera till flera olika myndigheter och behöver beaktas inom förvaltningslagens proportionalitetsprincip.

Upprättande av krishandelsavtal med våra grannländer (s. 252)

Eventuellt kan något som motsvarar krishandelsavtal upprättas också för tjänster. Det kan t.ex. avse drift av IT-system placerade i andra nordiska länder för att säkerställa redundans.

10 Informationsinhämtning från näringsidkare

Bankgirots synpunkter

Bankgirot anser att det bör framgå att myndigheter i första hand ska samordna sin informationsinhämtning för att företagen i möjligaste mån endast ska behöva ha en myndighet som kontaktpunkt (se proportionalitetsprincipen i förvaltningslagen).

Bankgirot vill även framföra att det är bankerna som tillhandahåller marknaden med betalningstjänster. Därför bör det vara dessa som myndigheterna i första hand har kontakt med för att genomföra försörjningsanalyser. I dessa försörjningsanalyser behöver man utgå från hur betalningar görs, och man finner då att man behöver involvera ytterligare viktiga tjänsteleverantörer t.ex. Bankgirot, Riksbanken (RIX) och teleoperatörer.

11 Kontaktpunkt för produktionsomställning

Bankgirots synpunkter

Beskrivningen av produktionsomställning utgår huvudsakligen från produkter (varor). Bankgirot anser att mer analys behövs vad avser försörjningen av tjänster.

11.1.1 Produktionsomställning i kris och krig (s. 288)

Ett exempel på produktionsomställning skulle kunna vara att banker har förmågan att övergå till decentraliserad clearing, dvs hos respektive betalarbank. Staten bör kunna stödja de förberedelser som krävs för detta. Exempel på sådana reservlösningar kan återfinnas i Finland.

15 Övriga överväganden och förslag

Bankgirots synpunkter

15.1 Gemensamma utgångspunkter för försörjningsberedskapen (s. 393)

Bankgirot tillstyrker utredningens förslag. Det är mycket angeläget att MSB och FM kontinuerlig distribuerar aktuella planeringsantaganden. Dessa preciserade planeringsantaganden är viktiga också för övrig beredskapsplanering.

17 Frågor om sekretess, säkerhetsskydd och personuppgiftsbehandling

Bankgirots synpunkter

Bankgirot instämmer i utredningens bedömning att myndigheter som ska ta emot säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter behöver ha goda kunskaper och processer som säkerställer en säker informationsinhämtning. Ett bristande säkerhetsarbete hos de mottagande myndigheter kan få allvarliga konsekvenser. Det ska även beaktas att uppgifterna också kan innehålla känslig information om affärsrelationer.

Detta yttrande har beretts av Compliance Officer Johan Häll.

Frågor i anledning av ovan kan ställas till johan.hall@bankgirot.se eller 070 315 68 33.

Bankgirocentralen BGC AB

Sara Björkman

Chief Compliance Officer